

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

Warszawa, 03 lutego 2017 roku

ZEW.422.50.2016.ES

Pan
Krzysztof Kwiatkowski
Prezes Najwyższej Izby Kontroli

problem zbyt ciężkich tornistrów, które nadmiernie obciążają kręgosłupy dzieci, pozostaje w zainteresowaniu Rzecznika Praw Dziecka od 2003 roku. W wyniku działań podejmowanych przez Rzecznika we współpracy z Głównym Inspektorem Sanitarnym oraz Instytutem Matki i Dziecka określono dopuszczalną wagę tornistra w stosunku do wagi ciała ucznia oraz wprowadzono uregulowania prawne obligujące szkoły do udostępniania uczniom szafek, w których mogliby oni przechowywać książki i przybory szkolne, aby codziennie nie nosić ich do domu. Niestety, ów przepis trudno jest wyegzekwować w praktyce, a w związku z tym problem pozostaje nadal aktualny.

Brak dostosowania organizacji pracy szkół do wymagań w zakresie przepisów obligujących je do zapewnienia uczniom możliwości pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych, skłonił parlamentarzystów biorących udział 4 sierpnia 2015 roku w posiedzeniu Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży Sejmu RP do sformułowania postulatu zbadania tej kwestii przez Najwyższą Izbę Kontroli.

Należy tu wspomnieć, że Zielonogórska delegatura NIK przeprowadziła kontrolę w dziesięciu lubuskich szkołach oraz w Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim. Kontrola objęła okres od 1 września 2012 r. do 31 grudnia 2014 r. Kontrolerzy, którzy przeanalizowali również wyniki kontroli przeprowadzonych przez Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wlk. zwrócili uwagę na kwestię zapewnienia uczniom możliwości pozostawiania w szkole podręczników i przyborów szkolnych, w tym odnieśli się do przyjmowanego przez szkoły rozwiązania, tj. płatnych szafek uczniowskich – uznając to działanie za nieetyczne. Tylko połowa szkół objętych kontrolą (pięć) wywiązała się z ustawowego obowiązku zapewnienia wszystkim uczniom możliwości pozostawienia

27 lat Konwencji
o Prawach Dziecka

w szkole podręczników i przyborów szkolnych. Pozostałe szkoły możliwość taką stworzyły tylko dla części uczniów, w tym cztery – za opłatą. Ponadto – jak stwierdzono w Raporcie – *Żadna ze skontrolowanych przez NIK szkół na terenie województwa lubuskiego nie organizowała uczniom zajęć z zachowaniem wszystkich reguł higieny pracy umysłowej. Powszechne było nierównomierne obciążanie uczniów trudnymi przedmiotami: łączenie ich w kilkugodzinne bloki, albo planowanie tych zajęć na ostatnich godzinach lekcyjnych*¹.

Z informacji zamieszczonej na stronie internetowej Najwyższej Izby Kontroli² wynika, że podobną kontrolę Izba planuje przeprowadzić w całej Polsce.

Wobec tak powszechnych i rażących nieprawidłowości w organizacji pracy kontrolowanych szkół, na podstawie art. 10 ust. 1 pkt. 2 oraz 10a ust.1 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2015 poz. 2086), zwracam się do Pana Prezesa z uprzejmą prośbą o udzielenie informacji, w jakim terminie zostały zaplanowane zapowiedziane działania.

Jednocześnie wskazuję, że do Rzecznika Praw Dziecka wpływają coraz liczniejsze skargi dotyczące organizacji zajęć szkolnych niezgodnie z zasadami higieny pracy umysłowej. Podkreślam, że powyższy problem może się nasilić po wprowadzeniu planowanej reformy systemu oświaty w roku szkolnym 2017/2018 i przewidywaną już w tej chwili potrzebą zmianowości pracy placówek oświatowych. Zwracam się o uwzględnienie wskazanego problemu w toku planowanej kontroli.

Z wyrazami szacunku
Marek Jankowski

¹ <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/nik-o-bhp-w-szkolach-publicznych-województwa-lubuskiego.html>

² <https://www.nik.gov.pl/aktualnosci/nik-o-bhp-w-szkolach-publicznych-województwa-lubuskiego.html>